

**INSTITUTUL DE CERCETĂRI
JURIDICE, POLITICE ȘI
SOCIOLOGICE AL
UNIVERSITĂȚII DE
STAT DIN MOLDOVA**

str.Academiei 3/2, of.21
MD-2028, Chișinău, Republica Moldova
tel/fax: (+373-22) 73-80-16
E-mail: icjps.mecc@gmail.com

**INSTITUTE OF LEGAL,
POLITICAL AND
SOCIOLOGICAL
RESEARCH OF THE MOLDOVA
STATE UNIVERSITY**

str.Academiei 3/2, of.21
MD-2028, Chișinău, Republica Moldova
tel/fax: (+373-22) 73-80-16
E-mail: icjps.mecc@gmail.com

Nr.56/53 din 02 decembrie 2025

EXTRAS

din procesul – verbal nr. 6 al ședinței Consiliului Științific
al Institutului de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice
al Universității de Stat din Moldova
din 27 noiembrie 2025

S-a discutat:

- despre audierea și evaluarea raportelor privind realizarea obiectivelor și a planurilor de acțiuni din cadrul subprogramelor finanțate instituțional de MEC și a rapoartelor finanțate prin ANCD pe anul 2025.

S-a hotărât:

- a aproba Raportul cu privire la realizarea obiectivelor și a planului de acțiuni ale proiectului finanțat prin ANCD, cu titlul: **Consolidarea rezilienței geopolitice a securității naționale a Republicii Moldova în contextul integrării europene**, cifrul 25.80012.0807.33SE, coordonator Veaceslav UNGUREANU, doctor habilitat în științe politice, cercetător științific principal, pe anul 2025.

**Președintele Consiliului Științific al Institutului
de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice al
Universității de Stat din Moldova, doctor habilitat,
profesor universitar, membru corespondent AȘM**

Victor JUC

**Secretarul științific al Consiliului Științific al
Institutului de Cercetări Juridice, Politice și
Sociologice al Universității de Stat din Moldova,
doctor habilitat, conferențiar universitar,**

Serghei SPRINCEAN

RECEPȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2025

AVIZAT

Secția ASM _____

_____ 2025

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL

(pentru etapa 2025)

privind implementarea proiectului din cadrul concursului
național de proiecte de cercetare și inovare
„Stimularea excelenței cercetărilor științifice 2025-2026”

Proiectul: Consolidarea rezilienței geopolitice a securității naționale a Republicii Moldova în
contextul integrării europene

Cifra proiectului: 25.80012.0807.33SE

Prioritatea strategică IV: Provocări societale

Rectorul Universității de Stat din Moldova

Șarov Igor

Președintele Consiliului Științific
al Institutului de Cercetări Juridice, Politice
și Sociologice al USM

Juc Victor

Conducătorul proiectului

Ungureanu Veaceslav

Chișinău, 2025

CUPRINS:

1. Scopul etapei 2025 conform proiectului depus la concurs.....	3
2. Obiectivele etapei 2025.....	3
3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2025.....	4
4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei 2025.....	4
5. Rezultatele obținute	5
6. Diseminarea rezultatelor la foruri științifice.....	11
7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului 2025.....	11
8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului 2025.....	12
9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului 2025.....	13
10. Dificultăți în realizarea proiectului: financiare, organizatorice, legate de resursele umane.....	13
11. Recomandări, propuneri.....	13
12. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect 2025 în limba română și în limba engleză (Anexa 1).....	14
13. Lista lucrărilor științifice, publicate în anul 2025 (Anexa 2).....	17
14. Executarea devizului de cheltuieli din contractul de finanțare pentru anul 2025 (Anexa 3).....	19
15. Componenta echipei conform contractului de finanțare pentru anul 2025 (Anexa 4).....	20

1. Scopul etapei 2025 conform proiectului depus la concurs.

Scopul etapei de cercetare pentru 5 (cinci) luni ale anului 2025 constă în definirea teoretico-metodologică a factorilor geopolitici determinanți ai procesului de reziliență geopolitică a securității naționale a Republicii Moldova în contextul integrării europene, consolidând empiric prin continuitatea cercetărilor interdisciplinare a fundamentării unei noi direcții științifice în domeniul cercetării securitologiei – „Geosecuritologia”, având ca suport analiza dimensiunii geopolitice a securității bazată pe investigația influenței fenomenului geopolitic din perspectiva evoluției transformărilor structurale de sistem internațional din perioada postrăzboi rece asupra securității abordate multinivelar, sistemic și structural-funcțional, precum și diseminarea la nivel universitar-academică și socio-politic pe dimensiunea națională și internațională a rezultatelor științifice obținute.

2. Obiectivele etapei 2025.

Realizarea scopului propus a etapei de cercetare pentru 5 (cinci) luni ale anului 2025 necesită soluționarea următoarelor obiective:

- a elabora și valida un cadru teoretico-metodologic comprehensiv, pentru analiza fenomenului geopolitic și evaluarea procesului de asigurare a securității naționale a Republicii Moldova;
- a fundamenta și dezvolta noua direcție științifică în domeniul cercetării securitologiei – „Geosecuritologia”, orientată spre consolidarea rezilienței geopolitice a securității naționale în contextul procesului de integrare europeană, abordând printr-o metodologie inovativă, bazată pe interdisciplinaritate caracteristică geopoliticii, securitologiei și teoriei relațiilor internaționale, gestionarea și prevenirea riscurilor și amenințărilor geopolitice la adresa securității naționale a Republicii Moldova;
- a cerceta factorii geopolitici determinanți ai procesului de reziliență geopolitică a securității naționale a Republicii Moldova;
- a investiga impactul proceselor de redimensionare a arhitecturii geopolitice mondiale a securității internaționale și de reconfigurare a conjuncturii geopolitice a mediului de securitate regională asupra securității naționale a Republicii Moldova;
- a examina situația geopolitică a Republicii Moldova de reconceptualizare a paradigmei geopolitice de asigurare a securității naționale a Republicii Moldova;
- a studia procesul de integrare europeană din perspectiva rezilienței geopolitice a securității naționale a Republicii Moldova;
- a analiza riscurilor și amenințărilor geopolitice emergente la adresa securității naționale a Republicii Moldova;
- a cerceta vulnerabilitățile capacităților instituționale ale sistemului național de securitate al Republicii Moldova în condițiile intensificării dimensiunii geopolitice a războiului hibrid;
- a investiga potențialul Autorităților Publice Centrale de a consolida reziliența geopolitică a securității naționale a Republicii Moldova prin implicarea plenară și responsabilă în valorificarea oportunităților de realizare a intereselor geopolitice de securitate națională în contextul noii arhitecturi geopolitice de securitate europeană.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei 2025.

Pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei de cercetare pentru 5 (cinci) luni ale anului 2025, au fost planificate următoarele acțiuni:

- 1) Investigarea științifică a rezilienței geopolitice a securității naționale a Republicii Moldova.
- 2) Validarea metodelor de cercetare a rezilienței geopolitice a securității naționale a Republicii Moldova.
- 3) Elaborarea de către fiecare membru al echipei de cercetare a câte un articol științific:
 - Ungureanu Veaceslav, *Fundamentarea interdisciplinară a noii direcții științifice de cercetare a securitologiei – Geosecuritologia*;
 - Juc Victor, *Securitatea națională a Republicii Moldova în contextul est european: abordare geosecuritologică*;
 - Beniuc Liliana, *Integrarea Republicii Moldova în mecanismele și inițiativele de securitate ale Uniunii Europene: abordare geosecuritologică*;
 - Tatamirov Paula, *Analiza SWOT în cercetarea rezilienței geopolitice a securității naționale a Republicii Moldova*.
- 4) Organizarea și desfășurarea Mesei Rotunde „Reziliența geopolitică a securității naționale a Republicii Moldova: repere metodologice și conceptual-teoretice”.
- 5) Elaborarea și editarea culegerii de articole științifice a Mesei Rotunde „Reziliența geopolitică a securității naționale a Republicii Moldova: repere metodologice și conceptual-teoretice”, cu publicarea a 4 articole științifice elaborate în total de către toți membrii echipei de cercetare, precum și cu articolele științifice prezentate de către participanții la manifestarea științifică planificată.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei 2025

Urmare a realizării scopului și a obiectivelor științifice trasate pentru efectuarea cercetării în cadrul proiectului, au fost executate următoarele acțiuni în etapa de cercetare pentru 5 (cinci) luni ale anului 2025, în conformitate cu Programul integral de realizare a activităților din cadrul proiectului și cu Planul de realizare pentru anul 2025 a proiectului:

- 1) S-a organizat pe data de 09 septembrie 2025 lansarea proiectului „Consolidarea rezilienței geopolitice a securității naționale a Republicii Moldova în contextul integrării europene” prin desfășurarea unui Workshop în cadrul Institutului de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice al USM.
- 2) S-a cercetat, din punct de vedere științific, fenomenul rezilienței geopolitice a securității naționale a Republicii Moldova în contextul integrării europene, fiind abordat atât aspectul teoretico-metodologic, cât și teoretico-aplicativ.

- 3) S-a elaborat de către fiecare membru al echipei de cercetare a câte un articol științific:
 - Ungureanu Veaceslav, *Fundamentarea interdisciplinară a noii direcții științifice de cercetare a securitologiei – Geosecuritologia*;
 - Juc Victor, *Securitatea națională a Republicii Moldova în contextul est european: abordare geosecuritologică*;
 - Beniuc Liliana, *Integrarea Republicii Moldova în mecanismele și inițiativele de securitate ale Uniunii Europene: abordare geosecuritologică*;
 - Tatamirov Paula, *Analiza SWOT în cercetarea rezilienței geopolitice a securității naționale a Republicii Moldova*.
- 4) S-a organizat pe data de 16 octombrie 2025 desfășurarea prelegerii cu tema: Geosecuritologia – nouă direcție de cercetare științifică a securității naționale a Republicii Moldova, cu studenții de la etapa a doua a studiilor superioare de „master” de la specialitatea „securitate națională” a Facultății de Relații Internaționale Științe Politice și Administrative, în cadrul căreia a avut loc transferul de competențe și cunoștințe tinerii generații.
- 5) S-a elaborat programul Mesei Rotunde „Reziliența geopolitică a securității naționale a Republicii Moldova: repere metodologice și conceptual-teoretice”, pentru organizarea și desfășurarea manifestării științifice planificate.
- 6) S-a organizat pe data de 23 octombrie 2025 desfășurarea Mesei Rotunde „Reziliența geopolitică a securității naționale a Republicii Moldova: repere metodologice și conceptual-teoretice”, în cadrul căreia au participat cu rapoarte științifice toți membrii echipei de cercetare, cu comunicări științifice cercetătorii de la Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice al USM, cercetătorii de la Facultatea de Relații Internaționale Științe Politice și Administrative de la USM, și cercetătorii de la Centrul de Economia Industriei și Serviciilor al Institutului Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” de la Academia Română, București.
- 7) S-a elaborat și s-a prezentat pentru editare Culegerea de articole științifice ca urmare a organizării pe data de 23 octombrie 2025 a Mesei Rotunde „Reziliența geopolitică a securității naționale a Republicii Moldova: repere metodologice și conceptual-teoretice”, în care urmează să fie publicate 4 articole științifice elaborate de către toți membrii echipei de cercetare în total, precum și articolele științifice prezentate de către participanții la manifestarea științifică desfășurată.

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini).

Realizarea cercetării din cadrul proiectului corelată cu tema, scopul și obiectivele de investigație pentru etapa de 5 (cinci) luni ale anului 2025, a determinat obținerea următoarelor rezultate științifice:

- 1) Necesitatea fundamentării teoretice și definirii unei noi direcții științifice în domeniul cercetării securitologiei, care va consolida aserțiunea lansării și promovării unor analize

actualizate și perfecționate, fiind indispensabile pentru procesul de cunoaștere a fenomenului geopolitic postrăzboi rece, ce determină realizarea evenimentelor și acțiunilor de securitate din partea statelor în contextul transformărilor structurale de sistem internațional este Geosecuritologia. Fundamentarea teoretică a Geosecuritologiei abordată în calitate de nouă direcție științifică de cercetare în cadrul securitologiei reprezintă prin conținut un fenomen combinativ multiaspectual, ce întrunește valențe corelative ale două ramuri științifice complexe ale cunoașterii „geopoliticii” și „securitologiei”, care fiind supuse analizei bazate pe interacțiuni pentru stabilirea raporturilor între aceste domenii, au provocat numeroase dezbateri academice evidențiind aspectul geopolitic ca fiind unul determinant în comportamentul statelor în procesul de asigurare a securității, totodată, alimentând luări de poziție atât convergente ca esență, cât și diametral opuse din cauza naturii și cadrului epistemologic dificil supus investigațiilor științifice comparativ cu obiectele de studiu ale altor științe sociale. Geosecuritologia este o nouă direcție științifică de cercetare în cadrul securitologiei, care investighează dimensiunea geopolitică a domeniului de securitate analizând totalitatea valorile geopolitice, ce determină evoluția/involuția fenomenului de securitate, cum ar fi: relațiile geopolitice de securitate dintre state; arhitectura geopolitică de securitate; geopolitica mediului de securitate; interesele geopolitice de securitate ale statelor; sfera de influență geopolitică de securitate din perspectiva prevenirii, identificării și combaterii riscurilor și amenințărilor sub aspectul asigurării și stabilității securității internaționale, constituirii și consolidării complexelor de securitate regională și sporirii rezilienței componentelor securității naționale.

Caracterul inovator al rezultatelor obținute în cadrul cercetării constau în formularea definițiilor de sinteză ale conceptelor și noțiunilor de bază ale Geosecuritologiei, prin ajustarea acestora la obiectul de investigație prin valorificarea dimensiunii geopolitice a securității:

- 2) **„Ordinea mondială”** este starea relațiilor internaționale determinată de procesul de transformare structurală a sistemului internațional, având un aranjament geopolitic a puterii stabilite în cadrul relațiilor dintre actorii internaționali și acreditând anumite reguli și principii generale de comportament al acestora pentru a păstra pacea și securitatea internațională.
- 3) **„Sistemul internațional”** este rezultatul care reprezintă redistribuirea puterii geopolitice mondiale prin interacțiunea de cooperare sau de violență dintre state în calitate de actori principali ai relațiilor internaționale, care dețin statute de supraputere sau de mari puteri, sau dintre organizații internaționale, alianțe, blocuri cu interese geopolitice, manifestând capacitatea de autoorganizare, autoreglare și de autoregenerare în lipsa unei autorități centrale.
- 4) **„Geopolitica”** este știința care cercetează fenomenul influenței factorilor spațiali geografici asupra tuturor formelor, aspectelor și mijloacelor de comportament exercitate de către actorii geopolitici în cadrul proceselor complexe politice la nivel internațional, regional și național, totodată, prin investigațiile sale geopolitica contribuie și la elucidarea intereselor de rivalitate în contextul securității internaționale manifestate de către subiecții

geopolitici în cadrul relațiilor de putere, la clarificarea transformărilor structurale geopolitice ale mediului de securitate regională și la descifrarea disputelor primordiale privind paradigma de asigurare a securității naționale.

- 5) **„Securitatea internațională”** este un proces de asigurare a balanței geopolitice de putere între actorii majori în cadrul arhitecturii sistemului internațional care determină stabilitatea mediului securității internaționale și realizarea păcii mondiale, circumstanțe în care independența, suveranitatea națională și integritatea teritorială a fiecărui stat este asigurată
- 6) **„Conceptul complexelor de securitate regională”** este metoda care permite realizarea unei analize și sinteze, inducții și deducții ale comportamentului atât al actorilor interni din cadrul sistemului subordonat, cât și al actorilor externi din cadrul sistemului internațional dominant, utilizând conceptul behaviorist care servește pentru a reliefa gradul de securitate regională în cadrul cercetărilor privind securitatea internațională, precum și asigurând un suport teoretico-practic în identificarea subiecților regionali distincți, dar și a intereselor geopolitice ale marilor puteri în diferite regiuni în cadrul studiilor de securitologie.
- 7) **„Securitatea regională”** reprezintă constituirea complexelor de securitate în cadrul subsistemelor regionale dominate de marile puteri ca urmare a distribuirii sferelor de influență geopolitică, determinând relațiile de securitate în cadrul unui grup de state situate geografic în apropiere cu aceleași interese geopolitice și contribuind la consolidarea securității naționale ale acestora, dar și la asigurarea securității regionale.
- 8) **„Securitatea națională”** poate fi definită drept capacitatea geopolitică unui stat de a-și asigura valorile existențiale prin realizarea intereselor naționale contracarând riscurile și amenințările reale și potențiale la adresa componentelor securității naționale generate de vulnerabilitatea internă a statului sau de gradul de instabilitate a mediului de securitate regională sau internațională păstrând calitatea de furnizor de securitate și determinând sau valorificând oportunitățile contextuale pentru sporirea rezilienței securității naționale.
- 9) **„Arhitectura geopolitică mondială a securității internaționale”** reprezintă structura geopolitică a relațiilor internaționale dintre actorii geopolitici, stabilită în baza partajării sferelor de influență geopolitică mondială, ca urmare a unei conflagrații mondiale sau pe cale pașnică în baza unor acorduri, determinând un anumit grad de stabilitate a păcii și servind drept fundament geopolitic pentru edificarea sistemului internațional.
- 10) **„Sfera de influență geopolitică”** poate fi caracterizată ca o regiune geografică, un stat sau o parte a acestuia, asupra căreia un actor geopolitic major având forță, capacitate și voință își exercită puterea geopolitică prin realizarea intereselor geopolitice, stabilind un raport de relații clientelare la un nivel înalt de cooperare în domeniul securității edificând state satelit, care fiind constituite și reconturate ca consecință a jocului de putere geopolitică al marilor actori geopolitici pot fi caracterizate ca entități cu statut provizoriu, ce este

determinat de dinamica continuă a relațiilor geopolitice, ca rezultat a modificării permanente a raporturilor de putere geopolitică dintre actorii majori.

- 11) **„Mare putere”** este calitatea unui stat care deține potențialul geopolitic și capacitatea militară de a-și impune suveranitatea și a exercita influență pentru a controla în alt spațiu decât cel pe care s-a constituit ca entitate politică de sine stătătoare, totodată, determinând gradul de stabilitate a securității internaționale și agenda politicii mondiale.
- 12) **„Interesul geopolitic”** este obiectivul fundamental pentru vitalitatea actorului geopolitic în contextul realităților de confruntare geopolitică la nivel mondial, regional și subregional, fiind definit și adoptat unanim de către clasa politică ca unul predictibil în plan extern și acceptabil în totalitate de întreaga societate ca unul ireversibil în plan intern, care va determina realizarea politicii externe ce va contribui la identificarea locului și rolului în arhitectura geopolitică a securității internaționale, la dezvoltarea mediului de securitate regională prin furnizarea de securitate și la consolidarea rezilienței securității naționale a subiectului geopolitic.
- 13) **„Conjunctura geopolitică a mediului de securitate regională”** poate fi definită ca o totalitate de factori geopolitici regionali care caracterizează la un anumit moment procesul de exercitare a influenței geopolitice asupra evoluției sau involuției fenomenului de asigurare a securității regionale.
- 14) **„Spațiu geopolitic al Europei Centrale și de Est”** poate fi definit ca o regiune geografică aflată la interferența intereselor geopolitice ale marilor puteri asupra căreia sunt concentrate potențialul și capacitățile ale acestora pentru exercitarea influenței asupra puterilor regionale și micilor puteri din regiune, determinându-le geopolitica de asigurare a securității naționale, astfel extinzând sau restrângând sferele de influență geopolitică în favoarea sau în detrimentul uneia dintre marile puteri.
- 15) **„Putere regională”** este statul care deține calitatea de actor geopolitic cu un potențial geopolitic determinant pentru redimensionarea proceselor geopolitice de securitate regională, având o poziționare geopolitică corelativă în raport cu interesele geopolitice și o capacitate politico-militară dezvoltată care poate influența securitatea regională, asigura propria securitate națională și garanta dimensiunea geopolitică a securității naționale ale micilor puteri într-o regiune geografică.
- 16) **„Mica putere”** este un stat cu un teritoriu mic, dar nu neapărat, care nu poate să-și asigure propria securitate națională, aceasta fiind determinată de procesele geopolitice regionale sau mondiale, deține statutul de „stat-satelit” sau de „stat-tampon”, cu un potențial redus pentru realizarea dimensiunii geopolitice a securității naționale, cu o poziționare geopolitică importantă sau periferică în raport cu interesele geopolitice ale puterilor regionale sau marilor puteri, cu o capacitate instituțională redusă de a-și asigura securitatea națională și cu o capabilitate militară insuficientă de a genera securitate în plan regional.

Analiza geosecuritologică a integrării Republicii Moldova în mecanismele și inițiativele de securitate ale Uniunii Europene confirmă că acest proces nu mai poate fi interpretat drept o opțiune politică facultativă, ci drept o condiție de supraviețuire și de reziliență strategică într-un mediu regional profund instabil, marcat de războiul Rusiei împotriva Ucrainei și de intensificarea amenințărilor hibride. Studiul arată că, în intervalul 2000–2025, Republica Moldova a trecut treptat de la postura de beneficiar pasiv al securității europene la aceea de co-producător, chiar dacă încă modest, al securității continentale.

- 17) Cercetarea demonstrează că Republica Moldova obținând statutul de țară candidată de aderare la Uniunea Europeană, ceea ce constituie nu doar un instrument de integrare economică, ci și veriga normativă centrală a integrării în spațiul de securitate european. Prevederile privind dialogul politic, cooperarea în domeniul PESC/PSAC, prevenirea conflictelor, gestionarea crizelor, neproliferarea, combaterea terorismului și controlul frontierelor inserează Republica Moldova în „imagarul strategic” al UE ca stat de frontieră al ordinii bazate pe reguli, nu doar ca vecin vulnerabil. Acordul configurează un cadru în care Chișinăul devine simultan beneficiar și furnizor de securitate, iar frontiera estică a UE este concepută ca zonă de co-gestionare a riscurilor.
- 18) Analiza strategiilor naționale de securitate, apărare și militare confirmă internalizarea opțiunii europene în însăși doctrina de securitate a Republicii Moldova. Integrarea în arhitectura de securitate și apărare a UE este consacrată ca obiectiv strategic explicit, iar neutralitatea este reinterpretată în termenii unei „neutralități active”, compatibile cu participarea la mecanismele PSAC și cu cooperarea structurată cu UE. Din perspectivă geosecuritologică, aceste documente redesenează „harta” Republicii Moldova: de la zonă periferică și vulnerabilă la actor de frontieră al securității europene, inserat în flancul estic euro-atlantic.
- 19) Evaluarea participării la misiunile și operațiunile PSAC arată că, deși numeric reduse, contribuțiile Republicii Moldova (în special la misiunile de instruire și consiliere în Mali și Republica Centrafricană) au o valoare strategică disproporționat de mare. Ele consolidează interoperabilitatea cu UE, antrenează forțele armate într-un cadru operațional european și materializează trecerea de la imagarul „evitării implicării” la cel al neutralității active. În termeni geosecuritologici, proiecția „vectorului de securitate” al Chișinăului în teatre externe extinde perimetrul funcțional al securității europene și ancorează Republica Moldova într-o rețea comună de gestionare a crizelor.
- 20) Studiul evidențiază caracterul profund transformator al Parteneriatului de securitate și apărare UE–RM și al Misiunii de Parteneriat (EUPM). Aceste aranjamente ridică cooperarea de la nivelul unei participări punctuale la misiuni la un cadru sistemic, multi-nivel: strategic (alinieră la Busola Strategică și la PESC/PSAC), instituțional (dialoguri periodice, EUPM, EPF, posibile conexiuni cu PESCO/EDA) și operațional (misiuni PSAC, instruire, gestionarea frontierelor, combaterea amenințărilor hibride). Geosecuritologic, Republica Moldova nu mai este tratată ca „zonă tampon” între UE și

spațiul post-sovietic, ci ca nod de cooperare în arhitectura de securitate a flancului estic și element al unui „coridor de stabilitate” Marea Neagră–Ucraina–UE.

- 21) În ansamblu, rezultatele cercetării confirmă că integrarea Republicii Moldova în mecanismele și inițiativele de securitate ale Uniunii Europene reprezintă un proces cumulativ de convergență normativă, instituțională, operațională și cognitivă. În pofida constrângerilor de capacitate și a persistenței unor riscuri semnificative, traiectoria ultimelor două decenii indică o re poziționare clară: de la periferie la frontieră strategică a securității europene și de la vulnerabilitate structurală la construcția graduală a unei reziliențe împărțășite cu Uniunea Europeană.

Analiza rezilienței geopolitice a Republicii Moldova relevă faptul că securitatea națională a statului este determinată de un complex de factori interdependenți — politici, economici, energetici, instituționali și societali. Într-un context geopolitic marcat de conflictul din Ucraina și de extinderea frontierelor de instabilitate în regiunea estică a Europei, consolidarea rezilienței devine o condiție indispensabilă pentru menținerea suveranității și stabilității interne.

- 22) Studiul a demonstrat că reziliența geopolitică nu se reduce la o simplă capacitate de supraviețuire în fața crizelor, ci reprezintă o strategie de adaptare și transformare. Republica Moldova, prin poziția sa geografică între Est și Vest, își construiește securitatea pe baza unui echilibru fragil între neutralitatea constituțională și orientarea proeuropeană. Acest echilibru, deși dificil de menținut, poate fi transformat într-un avantaj strategic prin consolidarea instituțiilor democratice, diversificarea energetică și aprofundarea cooperării internaționale.

- 23) Analiza SWOT a evidențiat puncte forte precum sprijinul partenerilor europeni, angajamentul pentru reforme și potențialul de modernizare instituțională; slăbiciuni precum dependența energetică, vulnerabilitatea economică și influența persistentă a factorilor externi; oportunități precum integrarea europeană, cooperarea regională și tranziția către un model durabil de guvernantă; dar și amenințări generate de riscurile hibride, presiunile geopolitice și insecuritatea regională.

- 24) În esență, consolidarea rezilienței geopolitice a Republicii Moldova presupune trecerea de la o abordare reactivă la una preventivă și strategică. Aceasta implică dezvoltarea unei culturi instituționale a rezilienței, capabile să anticipeze crizele, să gestioneze amenințările complexe și să transforme vulnerabilitățile în avantaje de durată. Integrarea europeană, reformele structurale și parteneriatele internaționale oferă cadrul optim pentru atingerea acestui obiectiv. Prin urmare, reziliența geopolitică devine pilonul central al securității naționale a Republicii Moldova — nu doar o reacție la presiuni externe, ci o viziune strategică de dezvoltare, menită să asigure stabilitatea, independența și prosperitatea statului într-un mediu internațional în continuă schimbare.

6. **Diseminarea rezultatelor** obținute în proiect în formă de publicații (obligatoriu) și în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor).

Diseminarea rezultatelor științifice la etapa de cercetare pentru 5 (cinci) luni ale anului 2025, sunt realizate prin:

Prezentarea rapoartelor științifice în cadrul Masei Rotunde „*Reziliența geopolitică a securității naționale a Republicii Moldova: repere metodologice și conceptual-teoretice*”, organizată pe data de 23 octombrie 2025, de către fiecare membru al echipei de cercetare după cum urmează:

- Ungureanu Veaceslav, *Fundamentarea interdisciplinară a noii direcții științifice de cercetare a securitologiei – Geosecuritologia*;
- Juc Victor, *Securitatea națională a Republicii Moldova în contextul est european: abordare geosecuritologică*;
- Beniuc Liliana, *Integrarea Republicii Moldova în mecanismele și inițiativele de securitate ale Uniunii Europene: abordare geosecuritologică*;
- Tatamirov Paula, *Analiza SWOT în cercetarea rezilienței geopolitice a securității naționale a Republicii Moldova*.

Lista publicațiilor din anul 2025 în care se reflectă doar rezultatele obținute în proiect, perfectată conform cerințelor față de lista publicațiilor (a se vedea Anexa 2)

Notă: Lista va include și brevetele de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții în cazul în care sunt (conform Anexei 2)

7. **Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute** în cadrul proiectului.

Impactul științific:

- 1) Articolele științifice publicate în culegere și organizarea Mesei Rotunde, va extinde cunoașterea în domeniul geosecuritologiei, oferind tinerilor cercetători noi perspective de studiu, proiecte de stagii de cercetare interdisciplinară. Totodată, sporirea vizibilității Republicii Moldova în plan internațional, prin diseminarea rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului, va consolida cooperarea științifică și instituțională cu partenerii externi Uniunea Europeană și Alianța Nord-Atlantică, ceea ce va contribui la crearea noilor oportunităților de cooperare în cadrul proiectelor științifice în domeniul securitologiei.
- 2) Oferă în plan teoretic un suport științifico-didactic, care poate servi în calitate de punct de reper pentru elaborări științifice noi cu trăsături practice concludente în domeniul securitologiei.
- 3) Asigură baza științifică cu particularități teoretico-aplicative, la nivel academic, pentru dezvoltarea noii direcții științifice în domeniul cercetării securitologiei –

„Geosecuritologia”, dar și la nivel universitar, prin edificarea unei noi subdisciplini în cadrul securitologiei – „Geosecuritologia”, care necesită a fi inclusă în ciclul I și ciclul II, în procesul de instruire a studenților, totodată, completând și numărul redus de cercetări autohtone interdisciplinare consacrate problematicii securității.

- 4) Contribuie sub aspect didactic la perfectarea manualelor și predarea unor cursuri universitar-academice, cum ar fi: Geopolitica, Securitologia, Teoria relațiilor internaționale, Securitatea națională a Republicii Moldova în contextul geopolitic regional, Sistemul național de securitate al Republicii Moldova ș.a..

Impactul social:

- 1) Dezvoltarea unei culturi de securitate la nivelul societății va consolida coeziunea socială, oferind cetățenilor informații clare despre factorii geopolitici, care pot influența viața cotidiană transformând-o în una instabilă cu numeroase crize interminabile, ce vor deturna vectorul firesc european de dezvoltare al țării. Printr-o mai bună înțelegere a riscurilor și amenințărilor geopolitice într-un context de reconfigurare geopolitică a mediului de securitate regională, dar și a procesului de integrare europeană al Republicii Moldova, societatea civilă va putea contribui la realizarea intereselor geopolitice de securitate națională.
- 2) Asigură funcționarii publici, factorii de decizie din cadrul autorităților publice centrale și locale, experții din institutele de cercetare din cadrul universităților și analiștii din cadrul societății civile cu rezultate substanțiale în vederea aprofundării cunoștințelor privind dimensiunea geopolitică a securitologiei ca factor determinant în abordarea procesului de asigurare a securității la nivel internațional, regional și național.

Impactul economic:

- 1) Mediul economic și antreprenorial va putea adopta strategii de gestionare a riscurilor, care sunt generate de factorul geopolitic la nivel regional și internațional, pentru a securiza riscurile energetice, întreruperile în lanțurile logistice de aprovizionare cu mărfuri și asigurarea activității financiar-bancare.

8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului.

- 1) Realizarea activității de expertizare și evaluare științifică, în calitate de expert al Ministerului Educației și Cercetării, a propunerilor de proiecte științifice în cadrul competiției naționale a granturilor doctorale pentru anul academic 2025-2026, care s-a soldat cu evaluarea a 25 de dosare de doctorat și a 5 dosare a școlilor de doctorat.
- 2) Realizarea activității în calitate de membru al comitetului organizatoric a Mesei rotunde cu genericul „Implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană în contextul demarării procesului de negocieri privind aderarea Republicii

Moldova la Uniunea Europeană”, organizată de USEM și ICJPS al USM pe data de 13 februarie 2025, care s-a soldat cu organizarea și desfășurarea mesei rotunde.

9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului.

- 1) Elaborarea și completarea formularelor pentru depunerea actelor necesare în cooperare cu cercetătorii din România pentru obținerea finanțării din partea NATO „Știința pentru Pace și Securitate” în vederea organizării unui Workshop.

10. Dificultățile în realizarea proiectului de natură financiară, organizatorică, legate de resursele umane etc.

În contextul procesului de realizare a etapei de cercetare pentru 5 (cinci) luni ale anului 2025 echipa s-a confruntat cu o dificultate, care s-a manifestat prin nivelul insuficient al rețelei de asigurare cu internet, ceea ce a creat unele impedimente în cadrul activității de cercetare.

11. Recomandări, propuneri.

Conducătorul de proiect Ungureanu Veaceslav /

Data: 25.11.2015

LȘ

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2025

Cifra proiectului: 25.80012.0807.33SE

Denumirea Proiectului: Consolidarea rezilienței geopolitice a securității naționale a Republicii Moldova în contextul integrării europene

Rezumat în limba română pentru activitatea științifică și a rezultatelor obținute în proiect în 5 (cinci) luni ale anului 2025

Relevanța rezultatelor obținute. Contextul actual al reconfigurării conjuncturii geopolitice a mediului de securitate regională de pe continentul european a determinat demararea proceselor de redimensionare a arhitecturii geopolitice mondiale a securității internaționale și de reconfigurare a sistemului internațional postrăzboi rece, ceea ce se va solda cu reconturarea sferelor de influență geopolitică în baza intereselor de securitate ale marilor puteri. Cercetarea din cadrul proiectului a fundamentat și a trasat noi perspective de dezvoltare a noii direcții științifice în domeniul cercetării securitologiei – „Geosecuritologia”, prin definirea teoretico-metodologică a factorilor geopolitici determinanți ai procesului de reziliență geopolitică a securității naționale a Republicii Moldova în contextul integrării europene și prin consolidarea empirică a suportului de analiză a dimensiunii geopolitice a securității bazată pe investigația influenței fenomenului geopolitic din perspectiva evoluției transformărilor structurale de sistem internațional din perioada postrăzboi rece asupra securității abordate multinivelar, sistemic și structural-funcțional. Totodată, investigarea interdisciplinară a factorilor epistemologici de bază, care constituie știința geopolitică, corespund cu componentele securității la nivel național, astfel, demonstrând în procesul de cercetare a dimensiunii geopolitice, o corelație, o interacțiune și o interdependență, care este una determinantă în investigarea securitologiei și fundamentează o nouă direcție științifică în domeniul cercetării securitologiei – „Geosecuritologia”.

Gradul de noutate și originalitate a cercetării. Caracterul inovator al rezultatelor, care au fost obținute în urma realizării cercetărilor prin abordarea interdisciplinară a securitologiei valorificând dimensiunea geopolitică din perspectiva potențialului de investigație, noutatea științifică fiind exprimată prin fundamentarea teoretică a Geosecuritologiei abordată în calitate de nouă direcție științifică de cercetare în cadrul securitologiei, reprezentând prin conținut un fenomen combinativ multiaspectual, ce întrunește valențe corelative ale două ramuri științifice complexe ale cunoașterii „geopoliticii” și „securitologiei”, care fiind supuse analizei bazate pe interacțiune pentru stabilirea raporturilor între aceste domenii, au provocat numeroase dezbateri academice evidențiind aspectul geopolitic ca fiind unul determinant în comportamentul statelor în procesul de asigurare a securității, totodată, alimentând luări de poziție atât convergente ca esență, cât și diametral opuse din cauza naturii și cadrului epistemologic dificil supus investigațiilor științifice comparativ cu obiectele de studiu ale altor științe sociale. Geosecuritologia este o nouă direcție științifică de cercetare în cadrul securitologiei, care investighează dimensiunea

geopolitică a domeniului de securitate analizând totalitatea valorile geopolitice, ce determină evoluția/involuția fenomenului de securitate, cum ar fi: relațiile geopolitice de securitate dintre state; arhitectura geopolitică de securitate; geopolitica mediului de securitate; interesele geopolitice de securitate ale statelor; sferele de influență geopolitică de securitate din perspectiva prevenirii, identificării și combaterii riscurilor și amenințărilor sub aspectul asigurării stabilității securității multinivelare.

Importanța și necesitatea cercetării sunt determinate de procesele actuale de redimensionare a intereselor geopolitice ale marilor puteri pe continentul european, în contextul reconfigurării arhitecturii geopolitice a mediului de securitate regională, care contribuie la necesitatea consolidării dimensiunii geopolitice de valorificare a oportunităților în fortificarea rezilienței sistemului național de securitate al statelor mici, precum Republica Moldova. Cercetarea din cadrul proiectului a demonstrat oportunitatea științifică pentru elaborarea și implementarea politicilor naționale în domeniul consolidării rezilienței geopolitice a securității naționale a Republicii Moldova, astfel, contribuind la fortificarea capacităților instituționale și sporirea gradului de conștientizare politică privind vulnerabilitățile geopolitice ale sistemului național de securitate.

Rezumat în limba engleză pentru anul 2025 1 pagină

Relevance of the results obtained. The current context of the reconfiguration of the geopolitical configuration of the regional security environment on the European continent has triggered processes of recalibrating the global geopolitical architecture of international security and of reshaping the post–Cold War international system, developments that will ultimately lead to a redrawing of geopolitical spheres of influence on the basis of the security interests of the great powers. The research carried out within the project has laid the foundations and outlined new perspectives for the development of a new scientific direction in the field of securitology research – Geosecuritology – by providing a theoretical and methodological definition of the determining geopolitical factors of the process of geopolitical resilience of the national security of the Republic of Moldova in the context of European integration and by empirically strengthening the analytical support for the geopolitical dimension of security. This is based on an investigation of the influence of the geopolitical phenomenon from the perspective of the evolution of the structural transformations of the post–Cold War international system on security, conceived in a multi-level, systemic and structural-functional manner. At the same time, the interdisciplinary examination of the basic epistemological factors that constitute the science of geopolitics corresponds to the components of security at the national level, thus demonstrating, in the process of researching the geopolitical dimension, a correlation, interaction and interdependence that are decisive for the investigation of securitology and that underpin a new scientific direction in the field of securitology research – Geosecuritology.

Degree of novelty and originality of the research. The innovative character of the results obtained through an interdisciplinary approach to securitology, which capitalises on the geopolitical dimension from the perspective of its investigative potential, is reflected in the scientific novelty expressed by the theoretical grounding of Geosecuritology as a new scientific research direction within securitology. In terms of its content, Geosecuritology is conceptualised as a multi-faceted combinatory phenomenon that brings together the correlative valences of two complex branches of knowledge – *geopolitics* and *securitology*. Subjected to an interaction-based analysis aimed at clarifying the relationships between these domains, this conceptual framework has generated numerous academic debates, highlighting the geopolitical dimension as a determining factor in state behaviour in the process of ensuring security, while at the same time giving rise to positions that are both convergent in substance and diametrically opposed, due to the nature of the field and its epistemological framework, which is more difficult to subject to scientific investigation than the objects of study of other social sciences. Geosecuritology is a new scientific research direction within securitology which investigates the geopolitical dimension of the security domain by analysing the totality of geopolitical values that determine the evolution or involution of the security phenomenon, such as: geopolitical security relations between states; the geopolitical architecture of security; the geopolitics of the security environment; the geopolitical security interests of states; and the geopolitical spheres of security influence, viewed from the perspective of preventing, identifying and countering risks and threats with a view to ensuring the stability of multi-level security.

Importance and necessity of the research. The importance and necessity of the research are determined by the ongoing processes of redefining the geopolitical interests of the great powers on the European continent, in the context of the reconfiguration of the geopolitical architecture of the regional security environment. These developments underscore the need to strengthen the geopolitical dimension in order to capitalise on opportunities for enhancing the resilience of the national security systems of small states such as the Republic of Moldova. The research carried out within the project has demonstrated the scientific feasibility of developing and implementing national policies aimed at consolidating the geopolitical resilience of the national security of the Republic of Moldova, thereby contributing to the strengthening of institutional capacities and to an increased level of political awareness regarding the geopolitical vulnerabilities of the national security system.

Conducătorul de proiect Ungureanu Veaceslav /

Data: 25.11.2015

LŞ

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2025 în cadrul proiectului**

**Consolidarea rezilienței geopolitice a securității naționale a Republicii Moldova
în contextul integrării europene**

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1. monografii internaționale

1.2. monografii naționale

2. Capitle în monografii naționale/internaționale

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

4.4. în alte reviste naționale

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

Notă: vor fi considerate teze și nu articole materialele care au un volum de până la 0,25 c.a.

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.1. cărți (cu caracter informativ)

8.2. enciclopedii, dicționare

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

11. Recomandări, propuneri.

Executarea devizului de cheltuieli,
conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare pentru anul 2025
Cifrul proiectului: 25.80012.0807.33SE

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720			
Servicii medicale	222810			
Servicii editare	222910	33466,0		
Servicii de protocol	222920	2160,0		
Servicii de cercetări științifice	222930	239010,0		
Servicii neatribuite altor aliniate	222999	14880,0		
Cheltuieli curente neatribuite la alte categorii	281900			
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizite de birou	316110	10484,0		
Procurarea activelor nemateriale	317110			
Procurarea materialelor pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri	335110			
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	336110			
Total		300 000,0		

Conducătorul organizației Sarov Igor / _____

Contabil șef Cojocaru Liliana / _____

Conducătorul de proiect Ungureanu Veaceslav / _____

Data: 25.11.2015

LȘ

Componența echipei conform contractului de finanțare 2025

Cifrul proiectului 25.80012.0807.33SE

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului) pentru 2025						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă sau nr. de ore conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	UNGUREANU Veaceslav	1973	Dr. hab.	25	01 august 2025	-
2.	JUC Victor	1967	Dr. hab.	24	01 august 2025	-
3.	BENIUC Liliana	1977	Dr.	23	01 august 2025	-
4.	TATAMIROV Paula	2001	-	21	01 august 2025	-

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2025					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă sau nr. de ore conform contractului	Data angajării
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					

Conducătorul organizației Șarov Igor /

Contabil șef Cojocaru Liliana /

Conducătorul de proiect Ungureanu Veaceslav /

Data: 25.11.2015